

**Uzasadnienie odstąpienia od przeprowadzenia Strategicznej oceny oddziaływania na środowisko
projektu Strategii rozwoju miasta Pszów do roku 2030**

Po dokonaniu uzgodnień z właściwymi organami tj. z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Katowicach oraz z Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Katowicach podjęto decyzję o odstąpieniu od przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko zgodnie z art. 48 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r. poz. 247).

Charakter działań przewidzianych w dokumentach, o których mowa w art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Stopień, w jakim dokument ustala ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć, w odniesieniu do usytuowania, rodzaju i skali tych przedsięwzięć

Strategia rozwoju miasta Pszów do 2030 roku jest opracowana jako dokument zawierający diagnozę, cele, przedsięwzięcia oraz mechanizmy wdrażania dedykowane Miastu. Jest to opracowanie odpowiadające zarówno stosowanym w Mieście standardom zarządzania rozwojem lokalnym, jak również zgodne z wymaganiami zewnętrznymi – formułowanymi na szczeblu regionalnym i krajowym – wobec strategii lokalnych.

Strategia rozwoju miasta Pszów do roku 2030 nie zawiera konkretnych inwestycji, projektów czy zadań realizacyjnych. Zgodnie z ustawą w projekcie dokumentu zawarte zostały cele i kierunki działań. Dla poszczególnych dziedzin priorytetowych sformułowane zostały cele strategiczne, do których przyporządkowano cele operacyjne a następnie kierunki działań. Cele – strategiczne i operacyjne - odzwierciedlają najważniejsze stany i procesy, które powinny zostać osiągnięte w ramach dziedziny priorytetowej. Z kolei kierunki wskazują główne rodzaje aktywności oraz tworzą podstawę dla ustalania projektów strategicznych wdrażających Strategię.

Biorąc pod uwagę charakter działań przewidzianych w przygotowanym projekcie Strategii rozwoju miasta Pszów do 2030 roku w szczególności:

- stopień, w jakim dokument ustala ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć, w odniesieniu do usytuowania, rodzaju i skali tych przedsięwzięć, w tym fakt, że dokument zawiera jedynie cele strategiczne i operacyjne, kierunki działań wpływające na wykorzystanie lub zmianę wykorzystania terenu,
- powiązania z działaniami przewidzianymi w innych dokumentach, w tym powiązania z polityką miasta i sformułowania w dokumencie szczegółowych rozwiązań i zadań w zakresie obszarów problemowych z punktu widzenia potrzeb społecznych, gospodarczych czy infratechnicznych,

- przydatność w uwzględnieniu aspektów środowiskowych, w szczególności w celu wspierania zrównoważonego rozwoju, oraz we wdrażaniu prawa wspólnotowego w dziedzinie ochrony środowiska, oraz powiązania z problemami dotyczącymi ochrony środowiska,

należy stwierdzić, że projekt Strategii nie przesądza o rozmiarach oraz stosowanych szczegółowych rozwiązaniach technicznych, natomiast ukierunkowany jest na rozwój zrównoważony co pozwala przypuszczać, iż jego cele powinny mieć generalnie pozytywny wpływ na jakość życia mieszkańców, jakość przestrzeni i ochronę środowiska.

Projekt dokumentu, w zakresie wskazanych kierunków działań, nie przesądza również o ostatecznej lokalizacji, skali oraz planie i budżecie konkretnych zadań. Zakłada się, że realizację celów zapewnią również dokumenty wdrożeniowe, które będą stanowić odrębne instrumenty systemu wdrażania. Z tego też względu projekt nie określa jednoznacznych ram dla relacji konkretnych przedsięwzięć i nie jest możliwe określenie ich usytuowania, rodzaju i skali.

Projekt Strategii dotyczy obszaru w granicach administracyjnych Gminy Pszów, spełnia więc warunek projektu dokumentu dotyczącego obszarów w granicach jednej gminy, w zakresie możliwości odstąpienia od strategicznej oceny.

Powiązania z działaniami przewidzianymi w innych dokumentach;

Prace nad Strategią zostały osadzone we wcześniejszych doświadczeniach działań prowadzonych w Mieście, jak również powiązane są z obowiązującymi w regionie dokumentami strategicznymi i planistycznymi, w tym w szczególności Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 oraz Strategią Rozwoju Województwa Śląskiego Śląskie 2030 - Zielone Śląskie oraz przygotowanymi na szczeblu regionalnym aktualizacjami i projektami dokumentów. Równocześnie, w sensie stosowanej metodologii opracowania, struktury i treści projektu Strategii zachowana zostanie zgodność z zasadami określonymi w praktyce współczesnego planowania rozwoju.

Przygotowywane propozycje wpisują się w kierunki polityki rozwoju w zakresie zrównoważonego rozwoju zgodnie z obowiązującymi dokumentami takimi jak:

- Europejski Zielony Ład,
- Strategia Na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.),
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030,
- Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju,
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego,
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego,
- Strategia rozwoju województwa śląskiego,
- inne dokumenty planistyczne Pszowa.

Przydatność w uwzględnieniu aspektów środowiskowych, w szczególności w celu wspierania zrównoważonego rozwoju, oraz we wdrażaniu prawa wspólnotowego w dziedzinie ochrony środowiska.

W zakresie wspierania zrównoważonego rozwoju oraz wdrażania prawa wspólnotowego w dziedzinie ochrony środowiska realizacja Strategii wspierać będzie efektywność podejmowanych działań w ramach wcześniej wskazanych dokumentów planistycznych oraz innych, w tym m.in.:

- Polityki ekologicznej państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej,
- Strategii Ochrony Przyrody Województwa Śląskiego,
- Programu Ochrony Środowiska dla Województwa Śląskiego,
- Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego,
- Projekt Polityki gospodarki niskoemisyjnej dla województwa śląskiego. Regionalnej polityki energetycznej do roku 2030

Z uwagi na ogólny charakter projektu Strategii planowanych celów oraz ze względu na planowany brak przesądzeń lokalizacyjnych oraz organizacyjnych i technicznych poszczególnych przedsięwzięć nie będzie możliwa szczegółowa ocena oddziaływania na środowisko.

Można założyć, że realizacja planowanych działań na rzecz ochrony środowiska, powinna wpłynąć na poprawę jakości środowiska Miasta. Projektowane w Strategii cele i propozycje działań są ukierunkowane na wyzwania zrównoważonego rozwoju i powiązane są również z problemami dotyczącymi ochrony środowiska na terenie Miasta i ukierunkowane są na zmniejszenia negatywnego oddziaływania działalności na terenie Miasta.

Powiązania z problemami dotyczącymi ochrony środowiska;

W projekcie Strategii w zakresie wyzwań w sferze środowiskowo przestrzennej wskazana została potrzeba zrównoważonego gospodarowania przestrzenią i środowiskiem. Ponadto w projekcie Strategii są wskazane kierunki o charakterze prośrodowiskowym dotyczące prowadzenia działań mających na celu poprawę stanu środowiska.

Rodzaj i skala oddziaływania na środowisko:

Ze względu na charakter dokumentu jakim jest Strategia na etapie projektowania dokumentu brak podstaw do stwierdzenia wystąpienia:

- potencjalnego ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska,
- prawdopodobieństwa wystąpienia oddziaływań skumulowanych lub transgranicznych,
- znaczącego oddziaływania na obszary o szczególnych właściwościach naturalnych lub posiadające znaczenie dla dziedzictwa kulturowego, wrażliwe na oddziaływania, istniejące przekroczenia standardów jakości środowiska lub intensywne wykorzystywanie terenu,
- oddziaływania na obszary na formy ochrony przyrody w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz obszary podlegające ochronie zgodnie z prawem międzynarodowym.

Proces sporządzania Strategii (pomimo trwającego okresu pandemii) prowadzony dotychczas był zgodnie z uchwałą o trybie i harmonogramie opracowania projektu z uwzględnieniem partnerstwa

społecznego oraz z zasadami partnerstwa lokalnego. Zawarte w dokumencie cele oraz sposoby ich osiągnięcia określone są m.in. w oparciu o wyniki warsztatów. Zakłada się, że głównym efektem wdrażania Strategii powinien być zrównoważony rozwój Pszowa, budowanie wspólnoty interesów społeczności lokalnej oraz wykreowanie nowych funkcji decydujących o rozwoju społeczno-gospodarczym przy jednoczesnym zapewnieniu wysokiej jakości przestrzeni i środowiska. Należy podkreślić, że jedną z naczelnych zasad na jakich opiera się polityka lokalna, obok zasady partnerstwa jest zasada zrównoważonego rozwoju.

Projekt Strategii nie wyznacza skali przedsięwzięć przewidzianych do realizacji. Wszelkie działania zaproponowane w dokumencie stanowią ogólne zapisy dotyczące określenia kierunków działania dla Pszowa na najbliższe lata, które mają na celu m.in. poprawę jakości środowiska.

Należy podkreślić, że w przypadku ewentualnej późniejszej realizacji zadań, które mogłyby potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko powinna zostać przeprowadzona dla każdego zadania procedura oceny oddziaływania na środowisko, w trybie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Analizy, w ramach tego postępowania, stanowić powinny podstawę do podjęcia decyzji o dopuszczalności realizacji danych zadań.

Cechy obszaru objętego oddziaływaniem na środowisko, w szczególności:

Projekt Strategii będzie dokumentem obejmującym obszar jednej gminy - Pszów.

Formy ochrony przyrody w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz obszary podlegające ochronie zgodnie z prawem międzynarodowym.

Zagadnienia związane z zasobami przyrodniczymi oraz ich ochroną prawną określono w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Pszów. Zgodnie z zapisami studium jednym z celów strategicznych jest cel 5 - Ochrona wartości, powiązań i ekspozycji elementów środowiska przyrodniczego i kulturowego miasta. Niniejszy cel realizowany i osiągnięty będzie m.in. poprzez:

- zapewnienie funkcjonowania powiązań pomiędzy istniejącymi elementami środowiska przyrodniczego,
- określenie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zasad ochrony zasobów środowiska przyrodniczego i kulturowego.

Na terenie Gminy Pszów nie są obecnie utworzone parki krajobrazowe, przyrodnicze oraz inne tereny objęte ochroną. W Pszowie blisko 80% powierzchni ogólnej miasta to obszary niezurbanizowane stanowiące potencjał przyrodniczy miasta. Występują urozmaicone rzeźby terenu i dobrze rozwinięty układ fizjograficzny dolin rzek i potoków oraz obszary źródliskowe cieków powierzchniowych. Ponadto występują zwarte kompleksy rolne o korzystnych warunkach agroekologicznych.

Na terenie Pszowa są również zlokalizowane tereny zdegradowane po zlikwidowanej KWK Anna, w tym hałdy i osadniki mułowe. Harmonia krajobrazu tego obszaru jest mocno zaburzona i zakłócona.

Należy podkreślić, iż przygotowany projekt Strategii jest zgodny z polityką przestrzenną gminy i zawiera rekomendacje do tej polityki.

Biorąc pod uwagę generalny charakter planowanych zapisów projektu Strategii oraz przewidywanie, iż jej realizacja nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko, w tym na obszary Natura 2000, działając na podstawie art. 48 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach oraz Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Katowicach uzgodniły brak potrzeby przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu Strategii rozwoju miasta Pszów do roku 2030.